

Column

Talent is er als het maar wordt gezien

Luk Dewulf is pedagoog en adviseur bij Kessels & Smit, The Learning Company in België. Recent schreef hij het boek *Ik kies voor mijn talent*.

Talent is niets spectaculairs. Althans niet voor jezelf. Wel voor de ander. Talent is het vermogen om een activiteit schijnbaar moeiteloos te doen. Op zo'n manier dat het je energie oplevert. Doen waar je goed in bent, laadt je batterijen op. Doen waar je niet goed in bent, laadt je batterijen af. Talent is een hernieuwbare energiebron. Kiezen voor je talent is duurzaam. Je maakt een keuze die misschien op korte termijn moeilijk is, maar er op lange termijn voor zorgt dat je als vijftiger of zestiger nog altijd gezond bent en met voldoening werkt. Is kiezen voor je talent een egocentrische keuze? Op het eerste zicht lijkt het zo. Maar kijk eens goed rond. Mensen die echt kiezen voor hun talent worden pas dan ook écht waardevol voor de omgeving.

Het is niet omdat je talent hebt dat je het al laat zien. Talent ontwikkelen betekent gedrag ontwikkelen bij dat talent. En dat kost energie. Transpiratie. Doorzettingsvermogen. Maar net het feit dat je talent hebt, zal maken dat het je minder moeite kost dan een ander en dat het je meer voldoening oplevert. Talent ontwikkelen betekent ook een context vinden waarin dat talent wordt geprikkeld. Breng een kind of een jongere in een nieuwe context en die context doet zijn werk.

Het lijkt alsof talent iets individueels is. Maar dat is slechts schijn. Zelf vind ik het niet bijzonder. Anderen wijzen mij erop dat ik iets bijzonder doe. En op dat ogenblik verandert er iets in de relatie. Ik voel me gezien in mijn talent, de ander ziet mijn talent. Er ontstaat betrokkenheid en de wil om het talent te gaan ontwikkelen. Denk maar terug aan de eerste persoon die jou heeft gezegd dat je iets bijzonder kon. Het is vaak het startpunt geweest van een lange ontwikkeling.

Zo ging het ook met Stephan Vanfleteren, een fantastische Belgische kunstenaar. Hij herinnert zich nog goed dat hij zich voor het eerst bewust werd dat hij iets kon. Een leraar vroeg alle leerlingen een verhaal te schrijven over de dood. Groot was zijn verbazing toen één week later net zijn verhaal door de leraar werd voorgelezen. Een moment van diepe ontroering.

Voor ontwikkeling van jonge mensen zijn deze relaties cruciaal. Ieder kind verdient gezien te worden in zijn of haar talent. Zo ook Joke. Meisje van 15 uit Antwerpen. Werd gepest op school. Was doodongelukkig. Tot haar moeder haar wekelijks meenam naar de kunstacademie. Waar haar talent werd gespot door kunstleerkrachten en nieuwe vrienden. Joke veranderde. Tot op een zaterdag iemand uit haar klas aan de voordeur stond: "Mevrouw, ik was één van die meisjes die Joke pestte. Ze is zo veranderd. Ik zie nu wat ze kan. Ik heb er zo'n spijt van."

Het is tijd voor verandering in het onderwijs. We meten eindtermen om de kwaliteit van onderwijs te evalueren. We schieten daarbij tekort. Laat ons vanaf nu ook het onderwijsproces van elke leerkracht evalueren. En de kwaliteit van relaties met leerlingen. Zichtbaar kunnen maken van talent, betrokkenheid en welbevinden van leerlingen als belangrijkste indicator voor kwaliteit van onderwijs. En dat lukt alleen maar als ook die leerkracht zich gezien voelt in zijn of haar talent.

Luk Dewulf